

MAGYAR ÁLLATORVOSI KAMARA
HUNGARIAN VETERINARY CHAMBER

H-1078 Budapest, István utca 11. fszt.1.
Tel.:(36-1)413-24-90, Fax:(36-1)413-24-93, e-mail:maok@t-online.hu
elnök/president: **Dr. Gönczi Gábor**

alelnök/vice president: **Dr. Menyhárt Péter** főtitkár/secretary general: **Dr. Horváth László**

**A Magyar Állatorvosi Kamara (MÁOK) országos Elnökségének ajánlása
a magyar állatorvosok számára az emberek járványos koronavírusos
megbetegedésével (COVID-19) összefüggésben**

Tisztelt Kollégáink!

Magyarország Kormánya az emberek járványos koronavírusos megbetegedésével (COVID-19) összefüggésben 2020. március 12-től különleges jogrendet, veszélyhelyzetet hirdetett.

A.) Felhívjuk az állategészségügyi intézményeket működtető vállalkozások (állategészségügyi szolgáltatók) figyelmét arra, hogy a munkatársaik és az ügyfeleik érdekében tegyenek meg minden tőlük telhető intézkedést azért, hogy akadályozzák a járványos betegség terjedését.

A jelen ajánlás kiadásával ezt kívánjuk segíteni.

Természetesen a helyi körülményekhez és lehetőségekhez igazítva az alábbiakat javasoljuk az állategészségügyi intézményekben:

1.) az állategészségügyi intézmény szórólapjain, weboldalán és a bejáratánál az alábbi tartalmú **hirdetmény** megjelenítése:

Tisztelt Ügyfeleink!

A mai tudományos tények és ismeretek szerint a hazánkban általánosan háziállatként tartott állatfajok (beleértve természetesen a kutyákat és a macskákat is) nem terjesztik aktív módon az emberek járványos koronavírusos megbetegedését (COVID-19) kiváltó kórokozót. Az emberi megbetegedések nem a háziállatainktól származnak és fordítva, a mai ismeretek szerint ezt az emberi megbetegedést kiváltó vírus nem betegíti meg a háziállatainkat.

A vizsgálati eredmények alapján kimondható, hogy a humán megbetegedések terjedésében az emberek egymás közötti közvetlen érintkezése és a cseppfertőzés (köhögés, tüsszögés) a legfőbb tényező.

Mindezekre és a humán koronavírus járványhelyzetre figyelemmel, az Önök, a munkatársaink és a családtagjaink védelme érdekében arra kérjük Önöket:

- **ha Ön lázas, légzőszervi panaszai vannak (köhög, náthás), kérjük ne látogassa meg intézményünket, az állatának intézményünkbe hozatalára kérjen meg más, egészséges személyt.**
- **ha az emberi koronavírusos járvány szempontjából Ön veszélyeztetettnek minősül (például 14 napon belül fertőzött környezetben tartózkodott, vagy a**

magyar Kormány által a járvány miatt ideiglenesen beutazási tilalmi listán megnevezett országban járt), kérjük ne látogassa meg intézményünket, az állatának intézményünkbe hozatalára kérjen meg más, fertőzött környezettel kapcsolatba nem hozható egészséges személyt.

- a mai ismeretek szerint az emberek járványos koronavírusos megbetegedése elsősorban az idősebb korosztályokban okozhat súlyos megbetegedést. Ezért azt javasoljuk, hogy a járvány lezajlásáig az idősebb állattartó ügyfeleink - kerülve a saját fertőződésük lehetőségét - ne hozzák az intézményünkbe az állataikat, kérjenek meg arra más, egészséges fiatalabb személyt.**
- az intézményünkbe belépéskor kérjük fertőtlenítsse a kezét a bejárat mellett elhelyezett fertőtlenítővel**
- a váróhelyiségben egy állattal lehetőleg csak egy kísérő személy tartózkodjon**
- kérjük, a váróhelyiségben a megjelölt területen (a kijelölt vonal, tábla stb. mögött) tartózkodjon**
- kérjük, a váróhelyiségben az állataikat kísérő személyek tartsanak egymástól legalább 1 méteres védőtávolságot, kerüljék a fizikai kapcsolatot (érintés, fizikai üdvözlés, kézfogás) más állattartókkal**
- a várakozási idő csökkentése, illetve elkerülése érdekében védőoltás elvégzésére, vizsgálatra kérjen intézményünkbe időpontot a +36 ..... vonalas vagy a +36-20/30/70 ..... mobil telefonon, illetve a [www.weboldalunkon](#)**
- mivel egyes megállapítások szerint a koronavírus közvetítői akár a bankjegyek és pénzermék is lehetnek, javasoljuk, hogy inkább bankkártyával fizesse meg a szolgáltatásunk ellenértékét**

2.) az állategészségügyi intézmény várójában **várakozási zóna kijelölése** (1 méter távolságban csík felfestése vagy ragasztása a padlóburkolatra, és/vagy tábla kihelyezése: a várakozók ezen a távolságon túl várakozzanak)

3.) az intézmény folyosóajtajainak zárva tartása, kívülre a kilincs helyett gomb felszerelése

4.) az intézmény várójában a recepciós munkatárs számára szájmaszk és kesztyű kihelyezése

5.) a recepciós munkatárs számára ajánlott a kesztyű használata, javasoljuk a csak az ügyfelek által használt íróeszközök kihelyezését, speciális tablet használata esetén javasoljuk a tablet fertőtlenítőszeres áttörlését minden aláíratás után,

6.) a recepción csak az ottani használatra szánt eszközök használhatók

7.) Amikor az állatot nem az ismert állattartója, hanem pl. megbízott kíséri az intézménybe, a recepciós kérdezzen rá a változás okára, lehetőség szerint jegyezze fel az állatot kísérő nevét és címét..

8.) ügyfél a kezelőbe/vizsgálóba csak az elkerülhetetlenül szükséges minimális időre és a minimális létszámban engedhető be, ha többen kísérik az állatot, csak az menjen vele a kezelőbe/vizsgálóba, akinek a jelenléte elkerülhetetlenül szükséges

9.) Amennyiben megvalósítható, az anamnézis felvétele és a beteg vizsgálata/kezelése során az állatorvos (és asszisztens) is tartson 1-2 m távolságot az állatot kísérő személytől. Ha erre nincs elegendő hely, úgy kérjék meg a kísérőt, hogy a vizsgálón kívül várakozzon a vizsgálat ideje alatt (a lehetséges alatt feltételezzük, hogy az állat is és a kísérő is együttműködő).

10.) Állatkórházakban a hospitalizált beteg látogatását célszerű korlátozni, esetleg megszüntetni.

11.) minden eset után az asztalok fertőtlenítésekor célszerű fertőtleníteni a vizsgálók kilincseit is

12.) minden kezelőbe/vizsgálóba automata alkoholos kézfertőtlenítők felszerelése

13.) munkavégzés előtt és után fokozott fertőtlenítés minden helyiségben

14.) az állat műtét utáni hazaadása lehetőleg a váróban történjen

15.) kerülendő az ügyfelek közvetlen testi kontaktussal járó üdvözlése (pl. kézfogás, ölelés) (ezt a munkatársakkal és a magánéletben is célszerű alkalmazni)

16.) a munkatársak számára biztosított munkaruházat használata munkavégzés közben kötelező

17.) munkahelyi étkezés kizárólag az arra egyébként is kijelölt helyiségben történjen, az edényeket, evőeszközöket használat után azonnal el kell mosni, étkezés előtt és után fertőtlenítőszeres alapos kézmosást kell végezni

18.) lázas, önmagán légzőszervi panaszokat észlelő munkatárs semmiképpen se jelentkezzen az intézményben munkavégzésre

B.) Az Elnökség az **ebek összevezetési módszerrel** kivitelezett veszetség elleni immunizálásával összefüggésben azt javasolja, hogy az ezt végző kollégáink **az emberi koronavírusos járvány lezajlása utánra** szervezzék meg az összevezetett immunizálásokat.

Javasoljuk azt is, hogy az érintett kollégáink az összevezetési eboltások szervezésével, azok lakosság felé történő tájékoztatásával és kivitelezésével összefüggő kérdéseik tisztázására a területileg illetékes járási hivatallal vegyék fel a kapcsolatot.

Felhívjuk a figyelmet a veszetség elleni védekezés részletes szabályairól szóló 164/2008. (XII. 20.) FVM rendelet alábbi rendelkezéseire:

7. § (1) A 6. § (3) bekezdésében meghatározott immunizálás elvégezhető

a) engedélyezett állategészségügyi szolgáltató létesítményben,

b) az állattartó kérésére az állat tartási helyén,

c) olyan településen vagy településrészen, ahol nincs engedélyezett állategészségügyi szolgáltató létesítmény és a településszerkezet, valamint az immunizálandó ebek száma nem teszi lehetővé az oltás tartási helyen történő elvégzését, összevezetve.

(2) Az állategészségügyi szolgáltató létesítményben kampányszerűen végzett immunizálás nem minősül összevezetett eboltásnak.

(3) A szolgáltató állatorvos az (1) bekezdés c) pontja szerinti immunizálási szándékát, annak tervezett időpontja előtt 30 nappal - az összevezetés tervezett időpontjának és pontosan azonosítható helyszínének megjelölésével - írásban köteles bejelenteni a járási hivatalnak és a Kamara területi szervének, valamint az érintett település jegyzőjének.

(4) A járási hivatal az összevezetett immunizálást megtiltja

a) kedvezőtlen járványügyi helyzet esetén...

1.) Természetesen a helyi körülményekhez és lehetőségekhez igazítva az alábbi tartalmú **hirdetményt** javasoljuk megjelentetni az összevezetési veszetség elleni eboltás értesítő szórólapjain és jól olvasható módon kifüggeszteni a helyszínén:

Tisztelt Ügyfeleink!

A mai tudományos tények és ismeretek szerint a hazánkban általánosan háziállatként tartott állatfajok (beleértve természetesen a kutyákat és a macskákat is) nem terjesztik aktív módon az emberek járványos koronavírusos megbetegedését (COVID-19) kiváltó kórokozót. Az emberi megbetegedések nem a háziállatainktól származnak és fordítva, a mai ismeretek szerint az emberi megbetegedést kiváltó vírus nem betegíti meg a háziállatainkat.

A vizsgálati eredmények alapján kimondható, hogy a humán megbetegedések terjedésében az emberek egymás közötti közvetlen érintkezése és a cseppfertőzés (köhögés, tüsszögés) a legfőbb tényező.

Mindezekre és a humán koronavírus járványhelyzetre figyelemmel, az Önök, a munkatársaink és a családtagjaink védelme érdekében arra kérjük Önöket:

- **ha Ön lázas, légzőszervi panaszai vannak (köhög, náthás), kérjük ne hozza a védőoltásra a kutyáját, kérjen meg arra más, egészséges személyt.**
- **ha az emberi koronavírusos járvány szempontjából Ön veszélyeztetettnek minősül (például 14 napon belül fertőzött környezetben tartózkodott, vagy a magyar Kormány által a járvány miatt ideiglenesen beutazási tilalmi listán megnevezett országban járt), kérjük ne hozza védőoltásra a kutyáját, kérjen meg arra más, fertőzött környezettel kapcsolatba nem hozható egészséges személyt.**
- **a mai ismeretek szerint az emberek járványos koronavírusos megbetegedése elsősorban az idősebb korosztályokban okozhat súlyos megbetegedést. Ezért azt javasoljuk, hogy a járvány lezajlásáig az idősebb állattartó ügyfeleink - kerülve a saját fertőződésük lehetőségét - ne hozzák a védőoltásra a kutyájukat, kérjenek meg arra más, egészséges személyt.**
- **a felvezetett ebet minél kevesebben kísérik, csak annyian ahányan a fizikai lefogására elegendők.**
- **az oltási helyszínen a lehető legkevesebb időt töltsék, a felvezetett eb védőoltása és az előírt adminisztráció megtörténte után hagyják el a szervezett oltás helyszínét.**
- **az oltási helyszínen kerüljék a fizikai kapcsolatot (érintés, fizikai üdvözlés, kézfogás) más állattartókkal és a védőoltásban segédkezőkkel.**

2.) Természetesen a helyi körülményekhez és lehetőségekhez igazítva javaslataink az összevezetett veszettség elleni eboltást szervező állatorvos számára:

- a) az oltások időtartamát célszerű időben elnyújtani, hogy egyszerre minél kevesebb ember találkozzon egymással az oltások helyszínén
- b) folyamatosan hívjuk fel a figyelmet az oltási helyszín gyors elhagyására, a beszélgetések mellőzésére és a személyek közötti kontaktusok elkerülésére
- c) az oltás helyszínén álljon rendelkezésre kézfertőtlenítési lehetőség
- d) állatorvosként is kerüljük a személyi kontaktust, mi magunk is „ragályfogók” lehetünk
- e) az oltást végző állatorvos és a segédkező személyzet, beleértve az adminisztratív munkaerőt is, az összevezetési oltás teljes időtartama alatt lehetőleg viseljen védő gumikesztyűt, esetleg szájmazskot is
- f) az összevezetési eboltás adminisztrációs személyzetét csökkentjük a legkevesebbre és az oltás előtt megfelelően tájékoztatjuk őket
- g) ha az emberek járványos koronavírusos megbetegedésével összefüggésben nem tudjuk garantálni az elvárható közegészségügyi feltételeket, akkor inkább válasszunk más módot (háznál oltás) vagy időpontot az ebek veszettség elleni védőoltásának elvégzésére.

Kérjük a kollégáinkat arra is, hogy folyamatosan kísérik figyelemmel a járvány-megelőző, védekezési kormányzati intézkedéseket, azok esetleges szigorításait és a bevezetett (vagy később bevezetendő) szabályoknak megfelelően nyújtsák az állategészségügyi szolgáltatásukat.

Lehetőség szerint legyünk birtokában a hiteles szakmai ismereteknek, mert sok esetben az állattartók tőlünk állatorvosoktól informálódnak az emberi betegségekkel összefüggésben is.

Budapest, 2020. március 13.

Megköszönve mindazoknak a kollégáinknak a támogatását, akik segítettek a jelen tájékoztató és ajánlás összeállításában, jó egészséget kívánva, kollegiális üdvözlettel:
a Magyar Állatorvosi Kamara Elnöksége